

JB/ns

Exp.: 2009001445 – C. 11.001.063

Ràdio Girona (Desembre 1933 -)

Fou creada el 10 de desembre de 1933 amb el nom EAJ 38 Ràdio Girona. Inicialment, es va instal·lar a l'edifici de l'Ateneu i fou la primera ràdio a les comarques gironines. Era propietat de Ràdio Associació de Catalunya i la dirigia el periodista Alexandre Figa. Els locutors eren Jacint Carreras i Francina Boris; el tècnic, Manel Martínez; les notícies les feia R. Grahit i les notícies esportives, Santiago Bahes. Va tenir col·laboradors com Carles Rahola, Joaquim Pla i Cargol, Miquel de Palol i Prudenci Bertrana, els quals hi feien conferències i xerrades setmanals.

A l'inici de la Guerra Civil, l'emissora fou ocupada militarment durant unes hores, fins que fracassà el moviment insurrecte. Durant la Guerra, amb les veus de les locutores Maria Lluïsa Figa i Maria Tersa, es va dedicar a difondre els butlletins oficials de la Generalitat, les proclames dels polítics, la informació dels enfrontaments bèl·lics, les crides de socors i les sol·licituds de notícies sobre els desapareguts. A finals de gener de 1939, moment en què comença l'èxode dels republicans, Alexandre Figa hagué de fugir i les tropes van entrar als estudis del carrer de la Força.

L'abril de 1939 la dictadura confiscà Ràdio Associació de Catalunya. EAJ 38 Ràdio Girona va passar a dir-se Radio España de Gerona i el català quedà proscrit. Falange Española era l'encarregada de supervisar tots els continguts que s'emetien: enviava circulars i llistes amb cançons prohibides i un censor s'encarregava de revisar tots els guions radiofònics. Durant la dictadura, la ràdio que havia nascut amb vocació didàctica i informativa, es veié obligada a refugiar-se en l'entreteniment: guions de ficció, novel·les seriades, sessions de ràdioteatre, concursos, festivals i emissions cara al públic.

A partir dels anys cinquanta, omplien l'antena els serials amb protagonistes femenines, les emissions sobre temes domèstics, les receptes de cuina, els consells de bellesa i els consultoris sentimentals, amb conductors que es convertien sovint en autèntics ídols. D'aquella etapa destaquen noms com ara el del polifacètic Jaume Teixidor. La publicitat també va aprofitar aquesta audiència per difondre anuncis adreçats a les dones i sobretot a les mestresses de casa.

La primera retransmissió esportiva de Ràdio Girona fou la d'un partit d'hoquei sobre patins. La

va fer el director de l'emissora, Emili Banda i Miquel Gil Bonancia amb l'assistència tècnica de Paco Pol.

Més endavant, es retransmeteren també regularment els partits de futbol, sobretot durant la dècada dels setanta. Narcís Planas liderava l'equip que s'encarregava dels esportius. Al programa *Stadium*, d'Ernest Mascort, s'hi afegiren *Sábado deportivo*, *Dominical deportes* i *Micrófono deportivo*. També fou habitual durant uns anys la retransmissió de curses de braus des de la plaça de toros de Girona i rareses com el ral·li de Montecarlo.

La música fou també la protagonista indiscutible del panorama radiofònic i la que ocupava més hores en la programació: audicions de discos, concerts, recitals i actuacions en directe d'intèrprets reconeguts en programes com *Buscando la fama* o *El cantante desconocido*. L'emissió més popular durant molts anys va ser el *Disco dedicado*, que establia tota mena de vincles de comunicació i de complicitat entre els oients. Diferents generacions de locutors realitzaren aquests programes: Enric Frigola, Maria Jesús Medina, Josep Maria Amargant...

Amb la fi de la dictadura i el restabliment de la democràcia, la ràdio va rejuvenir, recuperà el terreny perdut i es consolidà com una eina bàsica per a la construcció de la nova convivència. En aquells anys de desvetllament cívic i de transformació de les institucions, els polítics s'acostaven al micròfon per expressar els seus programes. Per exemple, entre 1979 i 1996, cada setmana durant una hora, l'alcalde Joaquim Nadal es va servir del micròfon de Ràdio Girona per establir un contacte directe amb els gironins a *El ciudadà té la paraula*, que va començar a presentar el periodista Jordi Mercader.

En democràcia s'instauraren les emissions en directe, es van entaular diàlegs i estimular la participació. Les novel·les de ficció deixaren pas als retrats de la realitat. Els espectacles prefabricats foren substituïts per la connexió amb el carrer, el debat, el document sonor i el contacte constant amb el dia a dia. Per exemple, el 23 de febrer de 1981, Ràdio Girona va estar en contacte directe amb els diputats gironins que estaven retinguts a l'interior del Congrés pels colpistes de Tejero. D'aquella època destaca el paper dels periodistes Ramon Rovira i Lluís Falgàs.

L'any 1998, rebé un impuls molt important de la Cadena SER, del grup PRISA, nova propietària de Ràdio Girona, la qual hi va fer unes inversions abans mai vistes. Actualment Ràdio Girona té la plantilla periodística més extensa de la seva història.

La ràdio d'avui ha recuperat l'essència informativa. El pas de la programació d'entreteniment a la programació basada en el periodisme no va ser paral·lel a la transició política. Va ser un

procés més lent. Fins ben entrada la dècada dels vuitanta la ràdio no va assumir el compromís periodístic. Durant aquests anys s'extingeix la figura del locutor i els periodistes s'apoderen dels continguts i de l'antena. Ràdio Girona ha apostat per enfortir la redacció periodística amb la finalitat d'explicar millor el dia a dia.

Ràdio Girona ha tingut tres seus: al carrer de la Força, a Pompeu Fabra i, des de l'any 1993, es troba a la plaça Josep Pla de la ciutat. Des d'aquí es gestiona un projecte radiofònic amb vocació comarcal que agrupa la pròpia Ràdio Girona, Ràdio Costa Brava, Ser La Selva, Ser Garrotxa i Ser Ripollès, l'emissora esportiva Ona fm i les ràdios musicals: 40 Principals Girona, 40 Costa Brava, 40 Selva-Maresme, M80 Ràdio Girona i Dial Girona.

Joan Boadas i Raset
Cap de servei
Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions

Girona, 3 de febrer de 2009